

Výročná správa za rok

2 0 2 2

1. Základné údaje

Obchodné meno: Pol'nohospodárske družstvo „Magura“, Zborov

Sídlo: Zborov 086 33 , Zborov

IČO: 00028479

Právna forma: Družstvo

Deň zápisu do OR: 11.05.1977

Predmet podnikania podľa OR: podnikanie v poľnohospodárskej výrobe vrátane predaja nespracovaných poľnohospodárskych výrobkov na účely spracovania a ich ďalšieho predaja

pekárenská výroba

výroba mäsa a mäsových výrobkov

výroba obalov z plastov

výroba a opracovanie kovov a kovových strojárnských výrobkov

šitie obuvníckych zvrškov

oprava poľnohospodárskych a motorových vozidiel

cestná nákladná doprava

lešnárske práce, maliarske a natieračské práce, zemné a demolačné práce

obchodná činnosť v obore pekárnské výrobky, mliečne výrobky, potraviny, mäso, mäsové výrobky, ovocie, zelenina, spotrebný tovar

stavitel' - vykonávanie jednoduchých stavieb a poddodávok

sprostredkovateľská činnosť

výroba drevených obalov

výroba kŕmných zmesí

2. Štruktúra vlastníkov a orgány spoločnosti

Družstvo je spoločenstvo neuzavretého počtu osôb, založené za účelom podnikania a zabezpečenia hospodárskych, sociálnych a iných potrieb svojich členov. Je právnickou osobou. Za porušenie svojich práv a záväzkov zodpovedá celým svojim majetkom. Členovia majú uhradovaciu povinnosť len do výšky základného členského vkladu.

Orgány družstva sú:

Členská schôdza

Predstavenstvo

Kontrolná komisia

Predseda

• Štatutárny orgán – členská schôdza

Členská schôdza je najvyšším orgánom družstva. Každý člen družstva má právo zúčastniť sa na jej rokovaníach a uplatniť si svoje právo rozhodovať o základných záležitostiach činnosti družstva.

Členská schôdza sa schádza podľa potreby, najmenej raz za rok. Členská schôdza sa musí zvoliť, ak o to požiadajú písomne aspoň jedná tretina všetkých členov družstva, alebo kontrolná komisia. V týchto prípadoch sa musí členská schôdza zvoliť do 15 dní odo dňa doručenia žiadosti predstavenstvu družstva.

Pozvánka na členskú schôdzu sa zasiela členom najmenej 10 dní pred jej konaním. Písomnú pozvánku na členskú schôdzu môže nahradiť oznamovacia listina (obežník), ktorú člen potvrdí svojím podpisom.

Členskú schôdzu zvoláva predstavenstvo. Ak je predstavenstvo nečinné a nezvolá členskú schôdzu v lehote uvedenej v odseku 2, môže sa členská schôdza zísť z podnetu kontrolnej komisie. Rovnako kontrolná komisia môže zvoliť členskú schôdzu v prípade, ak predstavenstvo družstva neprerokovalo pre družstvo dôležitý revízny nález alebo návrh kontrolnej komisie, týkajúci sa činnosti družstva.

Do výlučnej kompetencie členskej schôdze patrí:

- prijímať a meniť stanovy
- voliť a odvolávať členov predstavenstva a kontrolnej komisie, predsedu a podpredsedu družstva
- schvaľovať ročnú účtovnú uzávierku
- rozhodovať o rozdelení a použití zisku, prípadne spôsobe úhrady straty
- rozhodovať o zvýšení alebo znížení zapisovaného základného imania
- rozhodovať o základných otázkach koncepcie rozvoja družstva a na návrh predstavenstva aj o vydaní podielnických listov členom družstva
- rozhodovať o splynutí, zlúčení, premene, rozdelení a o inom zrušení družstva alebo zmene právnej formy

- rozhodovať o ďalších záležitostiach družstva, zverených jej zákonom, týmito stanovami, alebo o ktorých rozhodnúť si vyhradí a toto nie je zverené zákonom ani stanovami do výlučnej kompetencie iným orgánom družstva
- schvaľovať rozdelenie likvidačného prebytku pri zrušení družstva likvidáciou.

Pri hlasovaní na členskej schôdzi má každý člen 1 hlas do základného vkladu (730.27 EUR) a 1 hlas za každých ďalších splatených 331,94 EUR majetkovej účasti, ak predstavenstvo pred konaním členskej schôdze nerozhodne inak.

Člen družstva môže písomne splnomocniť iného člena, aby ho zastupoval na členskej schôdzi.

Členská schôdza je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov družstva. Na platnosť uznesenia sa vyžaduje súhlas nadpolovičnej väčšiny hlasov prítomných členov.

Ak nie je členská schôdza uznášaniaschopná, predstavenstvo zvolá náhradnú členskú schôdzu tak, aby sa konala do troch týždňov odo dňa, keď sa mala konať členská schôdza pôvodne zvolaná. Náhradná členská schôdza musí mať nezmenený program rokovania a je schopná uznášať sa bez ohľadu na počet prítomných členov. Na platnosť jej uznesenia sa vyžaduje súhlas nadpolovičnej väčšiny hlasov prítomných členov.

O konaní každej členskej schôdze sa vyhotoví zápis, ktorý musí obsahovať:

- dátum a miesto konania členskej schôdze
- prijaté uznesenia
- výsledky hlasovania
- neprijaté námietky členov, ktorí požiadali o ich zaprotokolovanie.

Prílohu zápisu tvorí zoznam účastníkov členskej schôdze, pozvánka na ňu a podklady, ktoré boli predložené k jednotlivým bodom. Každý člen má právo vyžiadať si zápis a jeho prílohy na nahliadnutie.

• **Štatutárny orgán – predstavenstvo**

Predstavenstvo je štatutárnym orgánom Spoločnosti. Predstavenstvo riadi činnosť družstva a rozhoduje o všetkých záležitostiach ktoré alebo stanoví nevyhradili inému orgánu družstva. Má 11 členov a vždy je v ňom predseda a podpredseda, ktorých volí a odvoláva členská schôdza. Za člena môže byť zvolený len člen družstva, ktorého majetková účasť je najmenej 3319,39 eur.

Predstavenstvo plní uznesenia členskej schôdze a zodpovedá jej za svoju činnosť. Za predstavenstvo koná navonok predseda družstva a v jeho neprítomnosti podpredseda

družstva. Ak sa na právny úkon predstavenstva vyžaduje písomná forma, je potrebný podpis predsedu a v jeho neprítomnosti podpredsedu a aspoň jedného ďalšieho člena predstavenstva.

Predstavenstvo sa schádza podľa potreby. Musí sa zísť do 10 dní od doručenia podnetu kontrolnej komisie, ak na jej výzvu nedošlo k náprave nedostatkov.

Zasadnutia predstavenstva organizuje a riadi predseda (podpredseda) družstva, alebo predstavenstvom poverený iný člen predstavenstva družstva.

Do pôsobnosti predstavenstva patrí najmä:

- zabezpečovať a kontrolovať plnenie uznesení členskej schôdze družstva
- zvolávať členskú schôdzu a pripravovať jej rokovanie
- prijímať pracovný a organizačný poriadok družstva
- vypracovať výročnú správu o hospodárení družstva a predložiť ju spolu s ročnou účtovnou uzávierkou členskej schôdzy
- navrhovať členskej schôdzy predpoklady ďalšieho podnikania družstva a perspektívy rozvoja jednotlivých druhov jeho činnosti
- rozhodovať o prijatí uchádzačov za členov družstva, o vylúčení člena z družstva, o opatreniach (sankciách) proti členom, ktorí si neplnia pracovné povinnosti a ďalšie
- vymenúvať a odvolávať vedúcich pracovníkov a funkcionárov družstva podriadených priamo predsedovi na jeho návrh
- rozhodovať o prevode majetku družstva v hodnote nad 9 958,18 EUR a predaj nepotrebného investičného majetku za hodnotu schválenú predstavenstvom
- prijímať a meniť volebný a rokovací poriadok družstva
- prerokovať revízne nálezy a návrhy kontrolnej komisie a zabezpečovať odstránenie zistených nedostatkov touto komisiou
- rozhodovať o zásadách a formách odmeňovania svojich členov a zamestnancov družstva
- rozhodnúť pri nedostatku finančných prostriedkov o naturálnej forme odmeňovania.

Členovia predstavenstva sú povinní vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami družstva a všetkých jej členov. Najmä sú povinní zaobstarať si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo družstvu spôsobiť škodu alebo ohroziť jeho záujmy, alebo záujmy jeho členov, a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých členov alebo záujmy tretích osôb pre záujmom družstva.

Členovia predstavenstva, ktorí porušili svoje povinnosti pri výkone svojej funkcie, sú zodpovední spoločne a nerozdielne za škodu, ktorú tým družstvu spôsobili. Člen predstavenstva nezodpovedá za škodu, ak preukáže, že pri výkone svojej funkcie postupoval s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, že koná v záujme družstva a všetkých jeho členov. Členovia predstavenstva nezodpovedajú za škodu spôsobenú družstvu konaním, ktorým vykonávali uznesenie členskej schôdzy, to neplatí, ak je

uznesenie členskej schôdze v rozpore s právnymi predpismi alebo stanovami družstva. Členov predstavenstva nezbavuje zodpovednosti, ak ich konanie kontrolná komisia schváli

- **Štatutárny orgán – kontrolná komisia**

Kontrolná komisia je oprávnená kontrolovať všetku činnosť družstva a prerokúvať sťažnosti jeho členov. Za svoju činnosť zodpovedá len členskej schôdzi a je nezávislá od ostatných orgánov družstva.

Kontrolná komisia má 5 členov. Schádza sa podľa potreby, najmenej raz za 3 mesiace. Jej činnosť riadi predseda komisie, volený komisiou z radov jej členov komisie.

Kontrolná komisia je oprávnená vyžadovať od predstavenstva a vedúcich pracovníkov družstva akékoľvek informácie o hospodárení družstva a ďalšej činnosti družstva a títo sú povinní bez zbytočného odkladu oznámiť všetky skutočnosti, ktoré môžu mať závažné dôsledky na hospodárenie alebo postavenie družstva a jeho členov.

Kontrolná komisia upozorňuje predstavenstvo na zistené nedostatky a vyžaduje zjednanie nápravy, vyjadruje sa k ročnej účtovnej uzávierke a k návrhu na rozdelenie zisku alebo úhrady straty v hospodárení družstva. Každoročne podáva správu o svojej činnosti členskej schôdzi, obsahom ktorej sú zistené závažné nedostatky a spôsoby ich odstránenia.

Kontrolná komisia prejednáva pracovné spory, spôsobené škody a rozkrádanie družstevného majetku, preskúmava mieru zavinenia a navrhuje výšku zosobnenia na predstavenstvo v spolupráci s vedúcimi úsekmi.

Členovia kontrolnej komisie sú povinní vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami družstva a všetkých jej členov. Sú povinní pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo družstvu spôsobiť škodu, alebo ohroziť jeho záujmy, alebo záujmy jeho členov a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých členov alebo záujmy tretích osôb pred záujmom družstva.

Členovia kontrolnej komisie, ktorí porušili svoje povinnosti pri výkone svojej funkcie, sú zodpovední spoločne a nerozdielne za škodu, ktorú tým družstvu spôsobili. Člen kontrolnej komisie nezodpovedá za škodu, ak preukáže, že pri výkone svojej funkcie koná v záujme družstva a všetkých jeho členov.

- **Štatutárny orgán – predseda družstva**

Predseda družstva riadi a organizuje bežnú činnosť družstva, organizuje a riadi rokovanie predstavenstva. Za svoju činnosť je zodpovedný členskej schôdzi a predstavenstvu. Je oprávnený konať v mene družstva navonok.

Predseda družstva najmä:

- vykonáva riadiacu činnosť spojenú s prípravou a plnením podnikateľského zámeru družstva vo výrobnej a obchodnej činnosti a hospodárení družstva.

- dojednáva a podpisuje zmluvy s obchodnými partnermi a nákupe materiálnych potrieb a služieb, pokiaľ tieto úkony nie sú zverené iným vedúcim zamestnancom družstva
- dojednáva a uzatvára úverové zmluvy, zmluvy o pôžičke a iné finančné záväzky a ich úhrady v sume do 33 193,92 EUR, nad túto sumu predkladá návrh na prerokovanie predstavenstvu družstva
- rozhoduje o realizácii investičných podujatí v rámci rozpočtových finančných prostriedkov jednotlivo v sume do 33 193,92 EUR, pričom nad túto sumu predkladá návrh na prerokovanie predstavenstvu družstva
- rozhoduje o odmenách vedúcich organizačných jednotiek družstva podľa zásad schválených predstavenstvom a o uzatváraní a ukončení pracovného pomeru so zamestnancami družstva, v prípade ak ide o člena družstva, tento návrh sa predkladá na rokovanie predstavenstvu družstva
- vykonáva ďalšiu koncepčnú a operatívnu rozhodovaciu činnosť spojenú so zabezpečením podnikateľského zámeru družstva, ak rozhodovanie o niektorej otázke nie je stanovami zverené členskej schôdzi, alebo ak rozhodovanie o nich nie je v pôsobnosti predstavenstva družstva.

Predseda družstva z vedúcich pracovníkov družstva menuje hospodárske vedenie, ako pomocný orgán predsedu. Hospodárske vedenie nie je orgánom družstva a nerozhoduje o záležitostiach družstva.

Predseda družstva počas jeho neprítomnosti zastupuje podpredseda družstva. Zastupovaním predsedu alebo podpredsedu môžu byť poverení aj ďalší členovia predstavenstva, určení predstavenstvom družstva, najdlhšie však na dobu 12 mesiacov. Po tejto dobe členská schôdza zvolí nového predsedu (podpredsedu) družstva.

Predseda rozhoduje o predaji majetku družstva do výšky 9 958,18 EUR.

3. Ekonomický vývoj v roku 2022

• Rastlinná výroba

Poľnohospodárske družstvo v Zborove hospodárilo v roku 2022 na výmere 3548ha poľnohospodárskej pôdy v 12 katastrálnych územiach. Orná pôda bola na výmere 1224ha a trvalé trávne porasty na výmere 2324ha. Medziročne došlo k zníženiu výmery cca o 15ha z dôvodu záberu pôdy na výstavbu, prípadne iné účely. Došlo aj k zníženiu ornej pôdy o 46ha z dôvodu jej presunu do trvalých trávnych porastov, pretože obrábanie tejto pôdy ako ornej by bolo neefektívne. Výmera biotopov trvalých trávnych porastov bola nezmenená pri výmere 1470ha. Zima 2021/2022 bola teplotne normálna bez dlhotrvajúcich mrazivých období, ale zrážkovo mierne nadnormálna. Nedošlo k takému poškodeniu ozimných obilnín, aby sme ich museli vyorávať. Jarné práce sme začali už koncom februára regeneračným prihnojením obilnín, keď sme využili ranné mrazy a mohli sme do porastov

vstúpiť technikou bez väčšieho poškodenia porastov. Sejba jarných plodín vplyvom vlhších podmienok začala koncom marca a bola dokončená sejbou kukurice v druhej polovici apríla. Zasiali sme 90ha jarnej pšenice, 65ha ostropestreca, 20ha tráv na ornej pôde, 25ha lucerny a 230ha kukurice. Tieto práce vplyvom priaznivého počasia prebehli rýchlo a v dobrej kvalite. Priaznivé vlhové pomery v zimnom období a začiatkom jari mali priaznivý vplyv na vývoj porastov ozimných obilnín a priebeh jarných prác. Jarné práce pokračovali ošetrovaním porastov hlavne proti burinám, pretože nastupujúce suché obdobie neumožňovalo rozvoj chorôb. Aj v tomto roku mala byť prioritou výroba bielkovinových krmív z tráv na ornej pôde a trvalých trávnych porastov. Priaznivé vlhové pomery v zimnom období a na začiatku jari dávali predpoklad pomerne dobrej úrody z týchto porastov. To sa aj potvrdilo pri prvej kosbe, keď sme vyrobili cca 5000t senáže, čo je asi polovica celoročnej potreby. Po zbere sme tieto plochy vyhnajli a čakali sme na ďalšie kosby. Nasledujúce dni a mesiace došlo k veľkej zmene počasia, keď prišlo obdobie dlhotrvajúceho extrémne suchého a teplého počasia a tým aj koniec výroby krmív z trávnych porastov na dlhšie obdobie. Obrovský zrážkový deficit cca 150mm za mesiace máj-august bol čiastočne zmiernený v septembri, keď spadlo väčšie množstvo zrážok a na trávnych porastoch narástla hmota, ktorú sme v októbri pozberali a vyrobili sme ešte 2500t senáže. Celkom sme vyrobili 7500t senáže, čo je asi 75% celkovej potreby pre živočíšnu výrobu. Trochu lepšia bola situácia pri kukurici, ktorá lepšie znáša suché podmienky. Vyrobili sme 3600t kukuričnej siláže, čo je asi o 20% menej siláže ako v minulom roku, ale kvalita je lepšia. Dozrela aj skôr a bola pozberaná už v auguste, k čomu prispelo suché a teplé počasie. Nedostatok výroby objemových krmív pre živočíšnu výrobu v množstve asi 3000t bude potrebné nahradiť nákupom, šetrením a optimalizáciou krmenia, čo bude mať veľký finančný dopad. Sucho malo veľký vplyv aj na vývoj obilnín, ale medzi jednotlivými druhmi boli pomerne veľké rozdiely. Najlepšie dopadla ozimná raž a jačmeň, ktoré mali rýchlejší vývoj a aj skôr dozreli. Na niektorých parcelách sme dosiahli úrodu aj 5t/ha. Horšie to bolo s pšenice jarnej a ozimnej, ktoré dali o 1-2t nižšiu úrodu, ktorá bola spôsobená zahorením zrna u ozimnej pšenice pred zberom a veľmi slabým odnožením u jarnej pšenice. Nižšie úrody na niektorých parcelách boli spôsobené aj poškodením od zveri. Poškodenie od zveri bolo pri obilninách a kukurici najnižšie za posledné roky aj vďaka lepšej spolupráci s poľovníckymi združeniami pri ochrane plodín počas roka. Tieto škody však nie sú zanedbateľné a aj naďalej bude treba tieto škody znižovať. Žatevné práce začali vplyvom suchého počasia už 3.júla, čo je v našich podmienkach veľmi skorý začiatok. Tieto práce boli ukončené už 5.augusta. Celkom sme namlátili 1900t zrna pri priemernej úrode 3.5/ha.

Ostropestrec sme pozberali v druhej polovici augusta a pozberali sme 0.7t/ha. Jesenné práce sme začali sejbou ďateliny purpurovej na semeno na výmere 60 ha a sejbou ozimných obilnín. Tieto práce sa v druhej polovici septembra zastavili v dôsledku daždivého počasia. Sejbu sme ukončili v polovici októbra a zasiali sme 400ha ozimných obilnín. Veľmi dôležitou činnosťou v jeseni je vývoz a zaoranie maštalného hnoja. Aj napriek daždivému počasiu v septembri sa nám to podarilo urobiť zakúpením 2 nákladných aut, ktorých produktivita je asi o 30% vyššia, čím sa nám podarilo ušetriť aj časť pohonných hmôt. Jesenné práce boli ukončené jesennou orbou. Aj v tomto roku sme sa snažili na každej parcele, na ktorú berieme dotácie začistiť okraje parciel, aby nedochádzalo k rozširovaniu náletov nežiadúcich drevín, a tým aj k znižovaniu výmery parciel. Veľkú časť tvoria parcely bez dotácii. Sem patria aj súkromné záhrady v intravilánoch obcí. Aj tieto sa snažíme udržiavať v takom stave, aby sme udržiavali prirodzený ráz krajiny a ľudia sa tu cítili dobre a radi sa sem vracali. Niekedy musíme likvidovať aj menšie smetiská po nezodpovedných jedincoch, ktorí nemajú ohľad k prírode a znepríjemňujú život ostatným ľuďom svojim bezohľadným chovaním.

Posledných 5 rokov boli na úseku rastlinnej výroby veľmi náročné. Klimatické pomery boli nevyspytateľné a pritom vo veľkej miere rozhodujú o výške a kvalite produkcie. Taký bol rok 2020 s extrémnym množstvom zrážok a silných búrok počas celého roka. Na druhej strane rok 2022 bol zase mimoriadne suchý a horúci nielen na Slovensku, ale aj takmer v celej Európe, čo spôsobilo nedostatok výroby objemových krmív. Problémy spôsobil aj covid, pretože výpadok zamestnancov v dôsledku karantény spôsobil problémy pri obsadení jednotlivých strojov tak, aby sme zvládli priebeh niektorých prác. Po ústupe tohto ochorenia došlo k nekontrolovateľnému nárastu vstupov do rastlinnej a následne do živočíšnej výroby. Situácia sa zhoršila po vypuknutí vojny medzi Ruskom a Ukrajinou, keď sa prehĺbila energetická kríza. Obrovské ceny plynu a ropy spôsobili nárast ceny hnojív o 300-400%, nafty, čiastočne aj chemických prípravkov a osív, čo značne predražilo produkciu rastlinnej výroby a táto sa následne spotrebuje prevažne v živočíšnej výrobe. Najväčší problém na tomto úseku je vyrobiť dostatočné množstvo a kvalitu objemových krmovín a nakŕmiť 1800ks hovädzieho dobytká. Toto je do budúcnosti priorita, aby sme mohli udržať stavy dobytká a tým aj zamestnanosť v našom podniku na súčasnej úrovni. Okrem toho bude potrebné rozšíriť pestovanie ďalších tržných plodín, a tým zlepšiť štruktúru osevného postupu.

Na výsledkoch RV vo veľkej miere rozhoduje počasie a škody spôsobené zverou. A tam aj napriek kvalitnej práci vedenia úseku a pracovníkov mechanizácie nie sú tie výsledky také aké by sme si priaľi a aj zaslúžili.

- **Živočišna výroba**

Hodnotenie roku 2022 v živočišnej výrobe by som rozdelil na dve polovice. Prvá polovica, a myslím tým prvý polrok, hodnotím ako nadpriemerný. Dodávky mlieka boli vysoké. Denne sme dodávali cez 14000 litrov mlieka. Na konci prvého polroku bola dodávka do mliekarne a 120 000 litrov vyššia ako rok predtým. Mierna zima, vysoké telenie a dobre krmoviny, to všetko k tomu prispievalo. Žiaľ v druhom polroku dodávky mlieka začali klesať. Keďže mesiace máj a jún boli slabšie na telenie začal nám stúpať laktačný deň. Všeobecne platí, že čím nižší laktačný deň tým menej mlieka kravy nadoja. K tomu sa pripojili vysoké teploty, ktoré trvali viac ako dva mesiace a na kravách si to vyžiadalo svoju daň. Pri vysokých denných teplotách kravy primajú menej krmiva, čo má za následok nižší denný nádoj, ktorý klesol na zhruba 12 000 litrov denne. Rýchlo začal klesať aj rozdiel medzi nadojeným mliekom a náskok 120 000 litrov, ktorý sme si vytvoril sa postupne znižoval až nakoniec sa vyrovnal roku 2021. Rozdiel medzi nadojeným mliekom v porovnaní s rokom 2021 bol o 3110 litrov menší a celkovo sme v roku 2022 nadojili 4 847 370 litrov mlieka. Celkovo sme chovali na všetkých farmách 1849 kusov dobytka z toho bolo 633 dojnic. Celkový stav dobytka sa oproti roku 2021 znížil o 15 kusov z toho dojnice sme znížili o 27 kusov.

Aj keď cena mlieka od nového roka rástla ale oneskorene oproti iným krajinám. Tržby za mlieko tak medziročne narástli o 513 610 eur a celkové tržby za mlieko boli 2 232 241 eur. Treba, ale poznamenať, že nerástli len ceny mlieka, ale aj výrobné náklady. V minulom roku sa vyšplhala cena nakupovaných komodít na svoje maximum. Niektoré z nich narástli aj o 100 percent. Čo nám samozrejme zvyšovalo náklad na kŕmny deň. Keď si k tomu pripočítate vysoké ceny energie a pohonných hmôt potrebných na výrobu mlieka, medziročný rozdiel v tržbách za dodané mlieko, nestačí ani na pokrytie nákladov. Žiaľ predpovede vo vývoji cien mlieka na trhu pre rok 2023 sú také, že cena za vykúpené mlieko bude klesať.

V oblasti reprodukcie sa nám dlhodobo darí dosahovať výborných výsledkov. Len nedávno sme si prevzali diplom za 1. miesto ako podnik s najlepším zabrezávaním u kráv

s trhovou produkciou mlieka pre východoslovenský kraj. Takéto výsledky nedosiahnete za jeden deň. Je to doslova dlhoročný proces, ktorý stojí nemalé úsilie a v oblasti produkcie mlieka je to významný faktor. Nemalí vplyv na reprodukciu má správny odchov jalovíc, ktorý začína už od teľaťa. Najdôležitejší je prvý polrok života. V tomto období sa nesmie nič zanedbať a je potrebný čo najintenzívnejší odchov, aby jalovica vo veku 13 až 14 mesiacov mala potrebnú stavbu tela a bola pripravená na prvú insemináciu. Preto sme v priebehu 5 rokov zvyšovali ustajňovacie priestory pre mladé jalovičky a odchovávali ich na najkvalitnejších kŕmnych dávkach. Je to investícia do ich budúceho života. Vo veku zhruba 8 mesiacov sa jalovice presúvajú na farmu Becherov, kde je umiestnených 380 až 400 jalovíc rôznych vekových kategórii. Tam prebieha prvá inseminácia a po zistení teľnosti sú premiestnené na farmu Stebník, kde po otelení je jalovica zaradená do stavu kráv. To, že sme jalovicu v priebehu dvoch rokov dobre pripravili zistíme už pri prvom telení, keď v podstate nie je potrebná žiadna asistancia veterinárneho lekára pri pôrode. V roku 2022 sme takýmto odchovom previedli 232 kusov jalovíc do stavu kráv. Samozrejme stále sú nejaké rezervy, ktoré treba vylepšiť. Dôležité je o nich vedieť a postupne ich odstrániť.

Výrazný posun sme zaznamenali v stáde mäsového plemena. V chove kráv bez trhovej produkcie mlieka je najdôležitejší ekonomický ukazovateľ telenie. Jednoducho povedané, krava by mala každý rok odchovať jedno teľa. V roku 2022 sa nám pri počte kráv 65 narodilo 73 kusov teliat. Z jalovíc sme previedli 18 kusov do stavu kráv a 13 kusov kráv sme vyradili na jatočné účely. Momentálne sa na kejde nachádza 122 kusov zvierat. Z toho je 65 kráv, 27 býčkov, 28 jalovíc a dvaja plemenný býci. Okrem toho máme 36 býkov tohto plemena umiestnených v Zborove na intenzívnom odchove, kde ich chováme do jatočnej hmotnosti cca 650 kg. Takúto hmotnosť dosahujú vo veku okolo 18 mesiacov. Minulý rok sme predali 20 býkov tohto plemena na jatočné účely. Samozrejme aj cena za výkup týchto býkov je lepšia ako v prípade býkov mliečného plemena, ktoré vykrmujeme do jatočnej hmotnosti na farme Chmeľová. Len pre porovnanie je rozdiel v hmotnosti týchto plemien vo veku 18 mesiacov aj 200 kg. Samozrejme ani tu sme sa nevyhli problémom. Asi najväčší bol sucho. Aj keď sme začiatkom roka rozšírili oplôtky na pastevný odchov, vplyvom sucha tráva nestíhala dorásť a my sme museli skoro celý rok zvieratá prikrmovať senážou.

Tržby z predaja mäsa za rok 2022 boli 437 202 eur, čo bolo o 104 693 eur viac ako v roku 2021. Nárast tržieb bol spôsobený hlavne cennou za výkup zvierat na jatočné účely.

Keďže cenu mlieka na trhu nevieme ovplyvniť musíme sa zamerať na jeho výrobu v dostatočnom množstve. Za obdobie posledných piatich rokov sme zvýšili dodávku mlieka o 500 000 litrov pri zníženom počte kráv o 30 kusov. Tržby za mäso sme za 5 rokov zvýšili o 186 000 eur. Stavby zvierat stúpili o 121 kusov. Stádo mäsového plemena sme rozšírili na maximálny počet kusov. Výrazný posun nastal aj pri odchove teliat. Znížili sme úhyn z 12,7 percent na 4,2 percent. Za posledných 5 rokov sme urobili veľa práce, ktorou sme sa snažili vylepšiť naše výsledky. Ale stále máme ciele, ktoré chceme dosiahnuť. V dodávke mlieka by sme chceli prekročiť hranicu 5 000 000 litrov ročne a tržby z predaja zvýšiť na 500 000 eur. Preto musíme stále niečo zlepšovať a posúvať sa dopredu.

Za rok 2022 sme si prebrali aj ocenenia za živočíšnu výrobu. Teší nás už spomenuté 1. miesto za reprodukciu, ale aj ocenenie za výborné výsledky dosiahnuté v živočíšnej výrobe, ktoré sme si prebrali od Slovenského zväzu prvovýrobcov mlieka v Leviciach. Tieto výsledky mohli byť aj lepšie nebyť toho, že aj tu nepriamo malo vplyv počasie a to cez kvalitu a množstvo krmovín. Na týchto dobrých výsledkoch majú zásluhu takmer všetci pracovníci z úseku ŽV či už technici, dojiči, ošetrovatelia HD a samozrejme aj výborná práca pracovníkov mechanizácie pri zásobovaní ŽV.

- **Mechanizácia**

Mierna zima a málo dažďa počas letných mesiacov, to sú hlavne činitele ovplyvňujúce priaznivý a málo poruchový priebeh prác mechanizačného strediska v roku 2022. Ovplyvnilo to najviac práce počas zimy pri zásobovaní hovädzieho dobytku a vývoze maštalného hnoja, ako aj počas poľných prác pre rastlinnú výrobu.

Bohužiaľ priaznivé podmienky pre prácu mechanizácie, zapríčinili nízku úrodu obilnín, ako aj výrobu objemových krmív, kde nám skoro úplne vypadla druhá a tretia kosba, tým aj nižšia potreba mechanizovaných prác, čo následne malo samozrejme vplyv aj na mzdy.

Nemalý podiel na plynulý priebeh a kvalitu vykonaných prác majú už dlhšiu dobu stabilní pracovníci vykonávajúci tieto práce, ale samozrejme aj nová a výkonnejšia technika.

Ak sa vrátíme len päť rokov naspäť, tak na obnovu strojového parku sme investovali zhruba 1 200 000 eur.

Spomenieme: - silážna rezačka - 380 000 €

- dve Agro tatry s nosnosťou 15 t – 370 000 €
- dva traktory JD s výkonom 81 kw – 120 000 €
- dva čelne nakladače pre ŽV – 100 000 €
- teleskopický nakladač – 76 000 €
- dve kosy so záberom 4 m – 33 000 €
- mulčovač so záberom 4,5 m – 22 000 €
- kŕmny voz Kamzík – 25 000 €
- používaný traktor JD 5720 – 26 000 €
- ramenový mulčovač na ťažko dostupné plochy – 7 500 €
- čelnú kosu / v súprave / – záber 6,5 m – 13 500 €

Na prepravu pracovníkov sme zakúpili dodavku Hyundai H-1, Hyundai Tucson a pre úsek živočíšnej výroby Hyundai i30.

Ak k sume za zakúpené stroje prirátame len náhradné diely a pohonné hmoty vyjde nám suma okolo 4 000 000 €. Investovali sme aj do opravy asfaltovej plochy, rekonštrukcie mechanizačného strediska výmenou okien, opravou vrát a montážou solárneho panela na ohrev vody, čím sa nám podarilo znížiť spotrebu plynu zhruba o 70%.

• Úsek investičnej výstavby a údržby

Údržba počas celého roku boli odstraňované závady na el. zariadeniach celého PD, údržba dojacích zariadení, chladničiek, technologických zariadení a el. zariadení v sýpke.

Bola prevedená údržba a obsluha senníkov.

Na základe denného hlásenia sa odstraňovali nahlásené poruchy, najmä: oprava ležovísk, napájačiek, opravy koterčov, , oprava vrát, pasienkových oplotení, obradníkov a ostatné práce podľa potrieb vedúcich pracovníkov.

Ďalšími prácami , ktoré prevádzali pracovníci údržby bolo:

- čistenie, prikrývanie a odkrývanie silážnych a senážnych jám

- izolácia objektov pred mrazom, osadenie okien
- výstavba teľatníka v Stebníku

Pracovníci údržby zabezpečovali výrobu kŕmnych zmesí, čistenie repky pestrecu , naskladňovanie a vyskladňovanie senníkov, nakladanie a vykladanie krmív, hnojív, komponentov, odpratávanie snehu na HD Zborov.

Za roky 2018 – 2022 na úseku investičnej výstavby a údržby boli prevedené práce na jednotlivých dvoroch nasledovné:

Hospodársky dvor Zborov

- Vybudovanie nového záchytu , rekonštrukcia starého potrubia k vodojemu a vodovodnej sieti na hospodárskom dvore, čistenie a oprava vodojemu (vnútrajšok a vonkajšia fasáda)
- Opava opláštenia senníka
- Rekonštrukcia strechy prístreškov maštal' č.1, č. 2 a č. 3
- Rekonštrukcia dojarne, obklad a el. rozvody
- Oprava fasády na budovách vrátnice a váhy, bielenie maštali
- oprava steny na betónovej maštali a preháňacej chodby betónová – maštal' č.4
- nový asfalt prístupovej cesty a časti cesty maštal' č. 1- teľatník popri maštali č.3
- vybudovanie parkoviska pri sýpke
- výstavba teľatníka pri maštali č.2
- rekonštrukcia kúpeľne a WC administratívna budova

Hospodársky dvor Chmeľova

- Ukončenie rekonštrukcie teľatníka rastlinnej výživy
- Vybudovanie prístrešku na slamu pri bykárni
- Rekonštrukcia šatne a administratívnej budovy
- výmena strechy na bykárni
- výmena strechy kravín – sklad slamy

- výmena vodovodného potrubia od záchytu k vodojemu, oprava záchytu
- vykop a osadenie žumpy pri dojarni
- rekonštrukcia dojarne a fasády dojarne

Hospodársky dvor Becherov

- betónovanie krmnej chodby kejda
- oplatenie senníka
- rekonštrukcia vodojemu, oprava fasády a vstupu
- výmena vodovodného potrubia časti maštal' č. 1 – maštal' č.4
- oprava strechy maštal' č.1 a maštal' č.2
- rekonštrukcia koterčov a fasády maštal' OMD(500) a senníka
- ohradenie pastvín na ohništi
- rekonštrukcia kancelárie a umývarky

Hospodársky dvor Stebník

- Rekonštrukcia záchytu, vodojemu a vodovodného potrubia
- výmena strechy na dojarni
- prestavba prípravne mlieka pre teľatá
- oprava fasády dojárne

Hospodársky dvor Vyšná Polianka

- oprava oplatenia

Mechanizácia

- asfaltovanie odstavnej plochy
- zväčšenie otvorov na vrátach dielne a triedičke
- prerobenie kúrenia

Ako sme uviedli rôznorodosť prác je veľká, pri údržbe, opravách aj výstavbe nových objektov, zatiaľ sa im darí zvládať tieto neraz náročné úlohy.

- **Elektrická energia, zemný plyn**

Pri hodnotení spotreby elektrickej energie je nutné upísať svoju pozornosť na vývoj ceny tejto dôležitej komodity.

Ak sa pozrieme späť napr. na roky 2019 až 2021 zistíme, že cena elektrickej energie sa pohybovala v priemere 0,07 € za kilowathodinu, vo vysokej tarife a 0,05 € za kilowathodinu v nízkej tarife. Išlo o zmluvne dohodnutú cenu, pre určité obdobie spravidla jeden alebo dva roky.

Pre rok 2022 družstvo muselo uzatvoriť novú zmluvu pre odber elektrickej energie – a tu nastal šok! Cena zrazu vyskočila na 0,344 € za kWh vo vysokej tarife a na 0,221 € za kWh v nízkej tarife.

Pre lepšiu predstavivosť aký to malo dopad na družstvo, uvádzame ročnú spotrebu, ktorá bola 298 114 kWh vo vysokej tarife a 153 248 kWh v nízkej tarife, spolu teda 451 362 kWh. Za toto odobraté množstvo elektrickej energie sme zaplatili o 107 947 € viac ako by to bolo pri starých cenách.

Uvádzaná celková spotreba 451 362 kWh je nižšia oproti roku 2021, ale aj oproti roku 2020 aj oproti roku 2019, oproti roku 2021 je spotreba nižšia o 64 053 kWh.

Spotreba zemného plynu predstavovala v roku 2022 množstvo 34 655 m³ zemného plynu čo je spotreba nižšia oproti roku 2021 aj oproti roku 2020 aj roku 2019, dokonca môžeme hovoriť o historicky najnižšej spotrebe zemného plynu od čias plynofikácie.

- **B O Z P**

V sledovanom období boli registrované dva pracovné úrazy. Jeden na úseku živočíšnej výroby na hospodárskom dvore Chmeľová, druhú na úseku údržby. Zdrojom úrazu bolo zviera a miešareň krmív. Príčinou týchto úrazov bolo bežné pracovné riziko.

Požiarna ochrana

V hodnotenom období nevznikol na družstve požiar, zahorenia boli likvidované hasiacimi prístrojmi.

- **Ekonomika práce**

Celkove za družstvo bolo odpracovaných 173 922 hodín, čo na jedného pracovníka predstavuje 1 976 hodín. Oproti minulému roku odpracovaný čas na jedného pracovníka je nižší o 16 hodín. Dĺžka odpracovaného času na jeden odpracovaný deň predstavovala 8,36 hodín, pričom v rovnakom období minulého roku bola 8,43 hodín.

Za rok 2022 bolo vyplatené celkom 1 068 794 Eur. Táto čiastka pozostáva z hrubých miezd stálych pracovníkov, pracovníkov pracujúcich na dohody o vykonaní práce, dohôd o brigádnickej práci študentov počas celého roka ako aj z vyplatenej náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti **bez odvodov**.

Odvody z hrubých miezd v roku 2022 predstavovali čiastku 358 350 Eur, teda družstvo vyplatilo celkom mzdy v čiastke 1 427 144 Eur. V roku 2021 odvody činili 349 954 Eur. Celkové mzdy v roku 2021 včetně odvodov boli vyplatené v čiastke 1 396 711 Eur.

Z ročného plánu 1 050 000 Eur (**bez odvodov**) bolo čerpanie miezd na 101,79 %. Oproti skutočnosti roku 2021 bolo vyplatené viac o 17 807 Eur, keď mzdy v roku 2021 boli čerpané vo výške 1 050 987 Eur.

Na zvýšení vyplatených mzdových prostriedkov podľa jednotlivých stredísk oproti minulému roku sa podieľajú takmer všetky strediská.

Najvyššie prekročenie miezd oproti skutočnosti minulého roka bolo zaznamenané na úseku mechanizácie a to v čiastke 6 614 Eur, na úseku živočíšnej výroby v čiastke 5 891 Eur, ďalej prekročenie bolo aj na úseku rastlinnej výroby o 3 483 Eur a mierne prekročenie bolo zaznamenané aj v stavebnej činnosti.

Priemerná mesačná odmena na jedného pracovníka za rok 2022 predstavuje 1 003,77 Eur, čo je oproti rovnakému obdobiu minulého roka nárast o 57,44 Eur, teda priemerná mesačná odmena vzrástla o 6,07 %.

Vyplatené odmeny sa prepočítavajú na trvalý počet pracovníkov daného úseku, vrátane pracovníkov, ktorí sú PN a tým je zaznamenaný rozdiel v dosiahnutej priemernej odmene u jednotlivých kategórií pracovníkov.

K zvýšeniu podielu vyplatených mzdových prostriedkov na 100 EUR tržieb celkom, resp. prevádzkovým výnosom celkom oproti rovnakému obdobiu minulého roku došlo u všetkých stredísk.

Celkove môžeme konštatovať, že v roku 2022 boli vyplatené vyššie mzdy oproti skutočnosti minulého roka a tiež, že došlo k zvýšeniu priemernej hrubej mesačnej odmeny na 1 pracovníka, teda vyplatené mzdy sú adekvátne s dosiahnutými celkovými tržbami, ale aj výkonmi celkom za družstvo.

Aj napriek tomu je potrebné v nastávajúcom období zvýšenú pozornosť zamerať na dodržiavanie pracovnej a finančnej disciplíny na všetkých strediskách, úsekoch a pracoviskách. Platí tu aj naďalej potreba viesť správnu a dôslednú evidenciu dochádzky do práce. Odpracovaný čas porovnávať s plnením výkonových noriem.

Zavedením elektronického systému dochádzky sa v podstate vyriešila evidencia a efektívnosť využitia pracovného času a s tým spojených mzdových zvýhodnení za nočnú prácu, sobotu, resp. nedele. Tento systém by mal byť aj naďalej prínosom nielen pre družstvo, ale hlavne pre všetkých pracovníkov. Tu je potrebné poznamenať, že nie všetkým pracovníkom je tento systém po vôli.

V poslednom období celkové náklady družstva v oblasti odmeňovania zatážujú odvodové povinnosti k vyplácaným hrubým mzdám, ktoré z roka na rok predstavujú vysokú finančnú položku celkových nákladov družstva. Všetci z nás dobre vieme a v plnej miere si uvedomujeme.

Ako už bolo spomínané za rok 2022 družstvo z celkových miezd odviedlo celkom 358 350 Eur.

Pri porovnaní odvodov, ktoré družstvo odviedlo v roku 2023 a odvody, ktoré družstvo odviedlo v roku 2022, tak oproti skutočnosti roku 2023 odviedlo viac o **101 103 Eur**.

Prehľad vyplatených mzdových prostriedkov a odvodov z miezd sú zaznamenané v grafickej časti.

Prehľad o čerpaní mzdových prostriedkov, prehľad o vývoji počtu pracovníkov a odmenách, vývoj základných ukazovateľov ekonomiky práce a prehľad o vývoji podielu mzdových prostriedkov k tržbám, resp. prevádzkovým výnosom za rok 2022 a ich porovnanie s rokom 2021 je bližšie uvedené v tabuľkovej časti.

- **Ekonomické ukazovatele**

Poľnohospodárske družstvo „Magura“ Zborov malo aj pre rok 2022 vypracovaný plán a podnikateľský zámer. Tento plán sme sa snažili všetkými silami a dostupnými prostriedkami naplniť alebo neprekročiť. Ale akokoľvek by sme sa snažili a s minimom, ktoré potrebujeme odráža sa to aj na výsledkoch. Ceny tovarov, služieb pohonných hmôt a energií neúmerne narastali.

Spotreba nakúpených osív bola plánovaná na 120 000 € a skutočná spotreba bola vo výške 118 745 €. Ušetrili sme teda 1 255 €.

Spotreba nakúpených hnojív bola plánovaná v sume 130 000 €. Jej skutočná hodnota bola 315 519 €, čím bol plán prekročený takmer 243 %. Kým napríklad liadok v marci 2021 stál 210€/T v rovnakom čase v roku 2022 bola jeho cena 618 €/T.

Spotreba chemických ochranných prostriedkov v sume bola v roku 2021 76 094 €, tento rok sa pohybovala v približne rovnakom objeme 76 960 €.

Na úseku rastlinnej výroby boli náklady vyššie predovšetkým z dôvodu nárastu cien. Plánovali sme tržby v čiastke aspoň 100 000 eur a predajom sme zarobili 257 421 €.

V živočíšnej výrobe sme spotrebu nakúpených krmív naplánovali vo výške 550 000 €. V skutočnosti bola spotreba 709 206 eur. Opäť z dôvodu navýšenia cien.

Na úseku živočíšnej výroby boli nadmieru uspokojivé tržby. Náš plán dosiahnuť na tomto úseku tržby 2 100 000 € sme prekročili o 554 781 €, takže tržby v ŽV boli vo výške 2 654 781 €. Našťastie cena mlieka aspoň trochu kompenzovala stúpajúce ceny krmív a stelív. Pri nákupe sa prihliadalo hlavne na cenu a podľa toho sa vyberali dodávatelia aj množstvá.

Na spotrebe náhradných dielov a stavebného materiálu sme ušetrili takmer 17 % v sume 91 691 € a opravy od cudzích nám vzrástli o 23 % v sume 157 725 eur.

Kameňom úrazu na stredisku mechanizácie bola spotreba PHM a mazadiel. Cena nafty sa pohybovala v neskutočných číslach. Celkovo sme v množstve oproti roku 2021 ušetrili 29 426 l nafty ale kvôli cene sme za ňu zaplatili o 108 450 eur viac ako v predchádzajúcom roku.

V roku 2022 sme sa trápili aj s cenami energií. Celkovo vzrástli náklady na energie o takmer 150%. v roku 2021 sme vynaložili na spotrebu energie 90 349 € a v roku 2022 225 045 €.

Tržby za tovar a služby boli naplánované na 25 000 € a skutočné tržby boli 18 059 €. Aj tu sa prejavilo šetrenie, hlavne zo strany obcí a odberateľov. Objednávali si len minimum služieb. Celkové tržby boli vo výške 5 186 015 €.

Poľnohospodárske družstvo malo celkové náklady vo výške 5 169 290 € a celkové výnosy 6 605 634 €. Dosiahli sme teda hospodársky výsledok 16 725 € aj napriek zvýšeným cenám a nižším dotáciám.

Momentálne tak ako aj v predchádzajúcich rokoch riešime mnohé problémy. Čakáme na pokles cien, snažíme sa zjednávať ich čo najnižšie. Dúfame, že neklesne hlboko cena mlieka a že výrazne klesne cena nafty. Uvidíme ako začne rok 2023, ale podľa prognóz nás nič závrtné a dobré nečaká.

Spoločnosť neidentifikovala žiadne skutočnosti medzi dňom, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, a dňom zostavenia účtovnej závierky, ktoré by mali významný vplyv na výsledok hospodárenia Spoločnosti prípadne na celkovú finančnú situáciu Spoločnosti za obdobie vykázanú za obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022.

Spoločnosť vedie účtovníctvo v súlade s platnou legislatívou v Slovenskej republike pri dodržaní princípov, zásad uvedených v zákone o účtovníctve v platnom znení a Postupmi účtovania pre podnikateľov, úplne, preukazne. Účtovná závierka Spoločnosti k 31. decembru 2022 je zostavená ako riadna účtovná závierka podľa § 17 ods. 6 zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve za účtovné obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2023. Bola zostavená za predpokladu nepretržitého trvania spoločnosti. Účtovná závierka za rok 2022 bola schválená dňa 23.3.2023.

4. Analýza významných rizík a neistôt

- **Dodávateľia a odberatelia**

Medzi najvýznamnejších dodávateľov v oblasti rastlinnej výroby patria firmy: Interagros a.s., Tajba a.s., Chmestar s.r.o., Alchem s.r.o., zaoberajúce sa predajom hnojív, osív a chemických ochranných prostriedkov.

Vyprodukované výrobky predáva družstvo hlavne na protiodber, a to firme Komodex s.r.o., Joma Transport s.r.o., Moravol s.r.o., a podobne.

Živočišna výroba odoberá krmivo od firmy Komodex s.r.o., Viterra s.r.o., Schumann a.s., a pod. na veterinárne služby máme zmluvu s miestnymi veterinármi, v rámci reprodukcie je hlavným dodávateľom firma Bioservis s.r.o., ostatný tovar a opravy Agromont s.r.o. Výrobu predáva syrárni Bel, a.s. a mäso firme Antony Slaby – PL.

Stredisko mechanizácie nakupuje stroje a náhradné diely výlučne od firmy Agrkomplus, a.s. a naftu od firmy Finol s.r.o.

Stredisko údržby nemá žiadneho väčšieho dodávateľa a odberateľa.

- **Zamestnannosť**

V priebehu roka 2022 na družstve pracovalo celkom 99 pracovníkov vrátane pracovníkov vykonávajúcich prácu na dohodu o vykonaní práce, resp. dohody o brigádnickej práci študentov. **Evidenčný počet trvale** činných pracovníkov k 31. 12. 2022 predstavoval 87 pracovníkov, z toho 19 žien. Oproti rovnakému obdobiu minulého roka došlo k poklesu o 3 pracovníkov, keď evidenčný stav pracovníkov k 31. 12. 2021 bol 90 pracovníkov. V priebehu jednotlivých štvrtí rokov dochádzalo k nárastu, resp. poklesu pracovníkov.

Celkom (bez DoVP a DoBPš) do hlavného pracovného pomeru bolo prijatých 9 pracovníkov a uvoľnených bolo 12 pracovníkov. Na DoVP a DoBPš pracovalo celkom 12 pracovníkov.

- **Vplyv na životné prostredia**

Družstvo dodržiava všetky nariadenia o ochrane ŽP. Pri kŕmení doba využíva NON-GMO krmivá. Certifikát Non-GMO zaručuje, že daná potravina ani žiadna z použitých surovín neboli geneticky modifikované. Nebezpečný odpad je likvidovaný na to určenou firmou.

5. Návrh na usporiadanie výsledku hospodárenia za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie (rozdelenie zisku, úhrada/vyrovnanie straty)

O spôsobe usporiadania výsledku hospodárenia za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie rozhodla členská schôdza. Za rok 2023 dosiahla Spoločnosť zisk vo výške 16 725 eur. Hlavným faktorom na výšku nákladov v roku 2022 bol nárast cien PHM, hnojív a osív, náhradných dielov aj nárast cien za služby a lieky.

Hlavným faktorom na výšku výnosov to bolo premietnutie zvýšených cien energií do predajných cien výrobkov, tovarov, služieb a nízka predajná cena obilia a mlieka.

Výsledok hospodárenia dosiahnutý za rok 2022 bol vedením analyzovaný a bude prevedený ako nerozdelený zisk do výsledkov minulých účtovných období.

6. Ostatné náležitosti

V podniku po skončení účtovného obdobia nenastali žiadne udalosti osobitného významu. Podnik nevynaložil žiadne náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja, nenadobudol vlastné akcie, dočasné listy, obchodné podiely a akcie. Zisk bude ponechaný ako nerozdelený zisk. Podnik nemá organizačnú zložku v zahraničí.

7. Predpokladaný budúci vývoj činnosti spoločnosti

Poľnohospodárske družstvo „Magura“, ZBOROV bude v roku 2023 hospodáriť na výmere 3 595 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 1 355 ha ornej pôdy.

Spolu hospodári družstvo v 12 katastrálnych územiach, a to:

- Becherov
- Chmeľová
- Regetovka
- Stebník
- Stebnícka Huta
- Zborov
- Dlhá Lúka
- Bardejov
- Bardejovská Nová Ves
- Varadka
- Ondavka
- Vyšná Polianka

Pôdu má prenajatú od vlastníkov pôdy na jednotlivých katastrálnych územiach, Slovenského pozemkového fondu Bratislava, FÚ v obvode družstva a mesta Bardejov.

Na prenajatú pôdu má družstvo uzatvorené zmluvy s jednotlivými vlastníkmi, FÚ, SPF Bratislava.

Rastlinná výroba

Rastlinná výroba sa tak, ako predošlé roky aj v roku 2023 zameria predovšetkým na výrobu krmovín pre živočíšnu výrobu. Naďalej budeme pokračovať v pestovaní liečivej rastliny pestrec mariánsky, na predaj ktorej máme uzatvorenú zmluvu so spoločnosťou Moravol, so sídlom v Českej republike.

Pri pestovaní bude zvýšená pozornosť venovaná ochrane rastlín proti škodcom a burinám.

Živočíšna výroba

V živočíšnej výrobe bude aj v roku 2020 zameranie hlavne na výrobu mlieka a mäsa. V chove hovädzieho dobytku bude prevádzať odchov teliat, mladého dobytku a jalovic pre ďalšiu reprodukciu aj dobytku a plánované je aj pokračovanie chovu mäsového typu dobytku s ktorým sa začalo v roku 2015.

Na predaj mlieka a mäsa má družstvo uzatvorené odberateľské zmluvy a to:

- Na predaj mlieka so Syrárňou BEL Slovensko a.s., Michalovce
- Na predaj mäsa s firmou Antony Slaby - Poľsko

Aj v roku 2023 bude družstvo spolupracovať s poradenskými firmami, aby zabezpečilo zavádzanie nových poznatkov do výroby mlieka a chovu hovädzieho dobytku.

Prvoradá je prevencia chorôb a zabezpečenie čo najlepšieho zdravotného stavu dobytku v spolupráci s veterinármi lekármi, aby nedochádzalo k úhynu, resp. aby sa znížil úhyn na minimum.

V spolupráci s firmou BIO SERVIS, s.r.o. Bardejov a ŠPÚ sa bude zameriavať na zvyšovanie genetiky potomstva, čo by sa malo prejaviť na zvyšovaní úžitkovosti u dojnic.

Ostatná výroba

Stredisko technických služieb v roku 2023 bude prevádzať služby nielen pre rastlinnú a živočíšnu výrobu, ale aj služby ostatným odberateľom na základe uzatvorených zmlúv.

Vozový park sme opäť aj vďaka dotáciám rozšíril o nové stroje, ktoré výrazne uľahčia a zrýchlia práce, znížia náklady a prispievajú k zlepšeniu hospodárskeho výsledku.

Opravy strojov bude prevádzané vo vlastnej dielni a len v prípade väčšej – generálnej opravy, sa taká bude prevádzať formou dodávateľských služieb.

Ekonomické ukazovatele

PD Magura plánuje v roku 2023 dosiahnuť hospodársky výsledok 20 000 Eur. To chceme dosiahnuť predovšetkým zvýšením produkcie mlieka a jeho následným predajom, zvýšením tržieb z predaja plodín ako aj predajom služieb.

Ukazovateľ	Plán pre rok 2023
Spotreba nakúpených osív a sadív	120 000 €
Spotreba nakúpených hnojív	120 000 €
Spotreba CHOP	110 000 €
Spotreba nakúpených krmív a stelív	350 000 €
Spotreba stav. materiálu a ND	170 000 €
Spotreba PHM a mazadiel	340 000 €
Spotreba energie	90 000 €
Opravy a údržby	100 000 €
Tržby spolu	1 985 000 €
tržby RV	200 000 €
tržby ŽV	1 760 000 €
tržby za služby	25 000 €

Plánované náklady pre rok 2023 sú vo výške 4 300 000 €. Pozornosť pri znižovaní nákladov upriamime hlavne na šetrenie pohonných hmôt a náhradných dielov v oblasti výroby a rovnako aj s úsporou nákladov vynaložených na služby v oblasti živočíšnej výroby a nákup krmovín.

Výnosy sme pre rok 2023 naplánovali vo výške 4 320 000 Eur.

8. Správa predstavenstva o podnikateľskej činnosti spoločnosti a o stave jej majetku a záväzkov za rok 2022

Družstvo priebehu roku 2022 pokračovalo v plnení tých úloh, ktoré si stanovilo. Aj naďalej bude pokračovať v hľadaní možností na rozvoj – rozširovanie výroby, získavanie nových odberateľov tovarov a služieb, získavanie nových trhov pre výrobky, služby, tovary, vytvárať podmienky pre zamestnávanie atď.

9. Vyhlásenie štatutárneho orgánu spoločnosti

Účtovná závierka družstva je zostavená k 31. decembru 2022, je vypracovaná v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a slovenskými postupmi účtovania. Podpísaný Ing. Peter Mlynár, štatutár, týmto prehlasujem, že podľa mojich najlepších vedomostí poskytuje táto výročná správa pravdivý a verný obraz aktív, pasív, finančnej situácie a výsledku hospodárenia a že táto výročná správa obsahuje pravdivý a verný prehľad vývoja a výsledkov obchodnej činnosti a postavenia družstva spolu s opisom hlavných rizík a neistôt, ktorým čelí.

Účtovná závierka Spoločnosti bola overená audítormi.